



עדויות מרצועת עזה
עמ' 7, 9

מועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדרכ

ZO HADEREKH زوهديرخ

גיליון 12 / 19 במרס 2025

העם נגד המלחמה



עמ' 3

ראיון בעמ' 5



ישראל פריי -

הרדיפה והחקירה

יאיר "טראמפ" לפיד



צילום: אבשלום ששוני / פלאש 90

עמ' 6

טרנספר: איך לא חשב על זה קודם

“שר הביטחון ישראל כ”ץ הנחה את צה”ל לבצע החלפה בין המפגינים שיגיעו במשטי מחאה לחופי עזה לבין התושבים שמעוניינים לצאת מעזה: ‘מי שבא להפגין בחופי עזה – נשלח אותו לתוך עזה ונשתמש בספינות לטובת הוצאת תושבי עזה שיהיו מעוניינים להתפנות מרצועה’. שר הביטחון הנחה את צה”ל לאפשר למשטי המחאה להגיע לחופי עזה, להוריד את המפגינים לתוך עזה ולהחריס להם את הספינות”.

סיון יחזקאל, ערוץ 14, 7.3



מכתבים למערכת

טקס יום הזיכרון בסלון

השלב הראשון של הפסקת האש הסתיים, ושוב מאיימים עלינו בהתחדשות מעגלי אלימות והרס נוספים. ככל שמעמיקים האובדן והסבל, אנחנו נוכחים לדעת כי שלום אמיתי לא יכול להתקיים בהפוגות זמניות במלחמה אלא דרך צדק, שחרור, ובאומץ הלב לבחור בדרך אחרת.

כאשר מנהיגי העולם מתייחסים לחטופים ולאסירים כמו כלים במשחק הפוליטי – משחקים בחייהם כאילו היו חיילים בקרב אסטרטגי – כולנו נלחצים תחת מכש תודעתי שמבקש לעשות דה-הומניזציה לקורבנות. אנחנו מסרבים להשתתף במשחק החולני הזה!

במקום זאת, אנו בוחרים להתאחד מתוקף ההכרה באנושיות המשותפת שלנו. אנחנו גאים להודיע כי טקס יום הזיכרון הישראלי-פלסטיני המשותף ה-20 יתקיים ב-29 באפריל 2025 בשעה 20:30.

הטקס יאחד ומאגד אלפי אנשים מרחבי העולם במטרה להתאבל יחד, להדוף ולהתנגד למעגל האלימות ולדרוש עתיד בו לא נאבד עוד חיים על קדושת המלחמה והכיבוש. מעוניינים לארח הקרנה ציבורית של הטקס?

בדומה לשנה שעברה, גם השנה ניתנת האפשרות ל”טקס בסלון” - לארח הקרנה ביתית עם חברים ומשפחה או הקרנה ציבורית לקהל רחב יותר, כדי להנגיש את הטקס ולאפשר להתאבל בקהילה גם למי שלא יכול להגיע לטקס.

הטקס הוא תזכורת עוצמתית לכך שהאבל אינו מכיר בגבולות, ועמידה בסולידריות עם האבל יכולה להפוך כוח לשינוי. בין אם בביתכם, במרכז הקהילתי או במקום תפילה – ההתכנסות יחד למען האירוע היא מעשה משמעותי של תקווה. בואו ונכבד את החיים שאבדו בכך שנפעל לסיום הסבל.

אם אתם מעוניינים לארח הקרנה, אנא הירשמו בלינק המצורף, ואנחנו נספק לכם את כל הפרטים הדרושים. בעת שבה השנאה והפילוג פועלים בכל הכוח, אנו בוחרים לעמוד יחד בסולידריות. הטקס המשותף מזכיר לנו שגם ברגעים האפלים ביותר, ישנה דרך אחרת – דרך המבוססת על הבנה, צדק ומחויבות משותפת לשלום. הצטרפו אלינו.

קרלי רוזנטל, לוחמים לשלום

למעוניינים: נא לפנות לדוא"ל Office@cfpeace.org

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או להיכתב דואר 26205 ת”א-יפו 6126102



דברים בשם אומרם

ביביסטים, זן בסכנת הכחדה

“במסגרת מחקר חדש של מרכז אקורד באוניברסיטה העברית, נשאלו מצביעי הליכוד בנוגע למספר סוגיות פוליטיות. התוצאות - לא נותנות לראש הממשלה בנימין נתניהו, סיבות לאופטימיות. על פי תוצאות הסקר, 51% ממצביעי המפלגה מאמינים כי על נתניהו להתפטר. בעוד ש-12% מהם טוענים כי עליו להתפטר באופן מיידי, 39% סבורים כי על נתניהו לבצע את המהלך רק בסיום המלחמה. כמו כן, תשעה אחוז ממצביעי הליכוד, קוראים לקיום מיידי של בחירות”.

אנה ברסקי, “מעריב”, 2.3

לו את החמלה היה מחליף הזעם

“לו היו יוצאים לרחובות כל בני האדם שליוו את הארונות באהבה גדולה, ודורשים להשלים עסקה כוללת עכשיו – אפשר היה לשנות את המציאות כאן. לו את החמלה היה מחליף הזעם - היינו במקום אחר לחלוטין, אבל אנחנו לא. במקום להשתמש בכוח אנחנו חיים בתחושה שנגמר הכוח – אולי מפני שבפועל אין לנו יכולת להתנהל אחרת במדינה שמסלילה ילדים להישבע כי יקריבו את חייהם וימצאו את מותם, כאילו פעם חיפש אותו מישהו. להפנים שהמוות אין בלתו גם אם אתה ילד בן 18 שרק אמור להתחיל את החיים”.

אורלי וילנאי, “הארץ”, 3.3

המוח של יו”ר הכנסת במיקור חוץ

“אף על פי שלשכתו של יו”ר הכנסת אמיר אוחנה מורכבת מראש סגל, דובר וכמה יועצים פוליטיים וקשרי חוץ, הוא הוציא בשנתיים האחרונות מכספי הלשכה שלו כ-128 אלף שקל על כותבי נאומים חיצוניים”.

סיון חילאי, “ידיעות אחרונות”, 5.3

מהנעשה במושבה של טראמפ

“שר האוצר בצלאל סמוטריץ’ ושר האוצר האמריקני, סקוט בסן, נפגשו היום ודנו בהעמקת השותפות הכלכלית בין ישראל לארצות הברית. בהצהרת משרד האוצר האמריקני נמסר כי ‘זהו זמן קריטי לעיצוב עתיד כלכלי אסטרטגי חדש לשתי המדינות, לחיזוק המנהיגות הגלובלית של ארה”ב ולתפקידה של ישראל כשותפה כלכלית מרכזית’. השניים הסכימו על חיזוק מנגנוני הדיאלוג בין המדינות, במטרה לשפר את שיתוף הפעולה בתחומים מרכזיים כמו מדיניות כלכלית, טכנולוגיה ורגולציה פיננסית”.

סוכנות הידיעות רויטרס, 6.3

העם נגד חידוש המלחמה בעזה

לכנסת בירושלים כדי למחות נגד חידוש הלחימה ברצועת עזה ולמען השבת החטופים. באותה שעה התכנסו סטודנטים יהודים וערבים, בהם פעילי חד"ש, במרכז הקמפוס של אוניברסיטת תל-אביב ברמת אביב והניפו כרזות בעברית ובערבית נגד המלחמה ונגד הכיבוש. באותו ערב הפגינו מאות בירושלים, בחיפה, בבאר שבע ובתל אביב נגד המתקפה על עזה. המשטרה פיזרה בכוח רב את ההפגנות בירושלים ובחיפה. בירושלים נפצע פעיל חד"ש בראשו ובחיפה נעצרו שלושה מפגינים. ח"כ גלעד קריב (העבודה) קבל על הדיכוי האלים של ההפגנה בירושלים ואף האשים את השר בן גביר ששב לתפקידו באחריות לאלימות.

לא ניתן להפריד בין המלחמה להפיכה

המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) והחזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (חד"ש) גינו את ההתקפה הרצחנית. יו"ר חד"ש-תע"ל, ח"כ איימן עודה, האשים את ראש הממשלה נתניהו שמאחורי ההפצצות עומדים שיקולים פוליטיים-אישיים: "נתניהו החליט לחזור למלחמה בעזה כדי להחזיר את בן גביר לממשלה. חיוני שהציבור הערבי ישתלב במחאה נגד הממשלה כדי לעצור את המלחמה", הדגיש.

ח"כ עופר כסיף (חד"ש) האשים את נתניהו באחריות ישירה להפרת הפסקת האש. "הפסקת האש לא קרסה, היא הוקרסה בכוונה תחילה בידי רב המרצחים כדי לשמר את ממשלת הזוועות שלו ולהשיב אליה את הכהניסטים", כתב כסיף ברשתות החברתיות. "לכולם ידוע שאתה זה שהפר את ההסכם, דיקטטור ארור. דם החטופים והילדים העזתים על ידיכם, פושעים!". חברתו לסיעה, ח"כ עאידה תומא-סלימאן, הוסיפה: "החזרה למלחמה, גם ממניעים פוליטיים של שימור הממשלה, מקריבה את החטופים ומונעת עתיד של חיים בעזה. ממשלת נתניהו מעוניינת במלחמת נצח ובגירוש תושבי עזה. לכן יש להתנגד לה עד שתיפול".

בהודעתן המשותפת קראו חד"ש ומק"י להרחבת המחאה נגד המלחמה ונגד הממשלה. בהודעה נכתב: "החלטת ממשלת הימין הפשיסטית בישראל לחדש את המלחמה ואת ההשמדה ברצועת עזה מוכיחה פעם נוספת את תאוות הממשלה להרג פלסטינים ואת התעקשותה להסלים את המתקפה ממניעים אידיאולוגיים משיחיים, אשר מטפחים את האשליה הכוזבת לפיה ניתן להשמיד את העם הפלסטיני ולחסל את מאבקו הצודק. הממשלה חותרת לדכא את מעגלי המחאה המתרחבים". "המציאות מחייבת הכרה בכך שאין מנוס מהפסקת המלחמה באופן מוחלט, מסיום הכיבוש והמצור, ומהגעה להסכמים שיבטיחו הכרה מלאה בזכויותיו של העם הערבי הפלסטיני, ובראשן הזכות להגדרה עצמית", הדגישו.

"תפקידו של השמאל האמיתי הוא הצגת חלופה המצביעה על הקשר הבלתי ניתן להפרדה בין הכרה בזכויות העם הפלסטיני לבין המאבק בהפיכה הפשיסטית והאנטי-דמוקרטית בתוך ישראל. ביטחון האזרחים הישראלים – כולל שחרור החטופים – הוא חלק בלתי-נפרד מביטחון עמי האזור", הוסיפו.

א. בן יאיר



נפרדים מיקיריהם בחצר בית החולים האירופאי
בחאן יונס, 18.3 (צילום: אקטיביסטילס)

ממשלת הימין חידשה את המתקפה על עזה (18.3) לאחר יותר מחודשיים של הפסקת אש (ר' עמ' 7). הצבא פתח בירי אווירי מסיבי על אזורים שונים ברחבי הרצועה. לפי מקורות רפואיים, מניין ההרוגים הפלסטיניים עקב הירי חסר הרחמים טיפס ל-419, רובם המוחלט ילדים ונשים. מספר הפצועים הגיע ל-660, בעוד עשרות קורבנות עדיין קבורים תחת ההריסות ללא אפשרות להצילם. למחרת חודשו ההפצצות, ועד לשעות הבוקר דווח על 14 הרוגים בעזה.

בעקבות ההפצצות שטף גל בריחה המוני של תושבים את בית חאנון שבצפון רצועת עזה. אלפי תושבים נמלטו לאזור בניסיון נואש למצוא מחסה. תחת מטחי הפצצות הורה הצבא לתושבי בית חאנון בצפון, כמו גם לתושבי ח'רבת ח'זואעה, עבסאן אל-כבירה ואל-ג'דידה בדרום, להתפנות לעבר מערב עזה ואזור מוואסי.

החשש של משפחות החטופים

החזרה ללחימה התקבלה בזעם ובמחאה מצד חלקים רחבים של הציבור הישראלי. בעקבות חידוש המתקפה על הרצועה, הודיע מטה משפחות החטופים: "הפתח הגדול ביותר של המשפחות התממש – ממשלת ישראל בחרה לוותר על החטופים. אנו מזועזעים, זועמים וחרדים מהניפוץ היזום של התהליך להשבת יקירינו משרי חמאס. החזרה ללחימה לפני השבת החטוף האחרון תעלה בחייהם של החטופים שעדיין בעזה ואפשר להצילם ולהשיבם".

עוד מסר המטה, כי הממשלה "סירבה להצהיר על סיום המלחמה כדי לממש את השלבים הבאים בעסקה ולהשיב את כל החטופים". ההודעה מטעם לשכת רה"מ לפיה חידוש הלחימה נועד להשיבם, התריע המטה, היא "הטעיה מוחלטת – לחץ צבאי מסכן חטופים וחייילים". במטה קראו לחזור להפסקת האש, והדגישו: "חיייהם של רבים מונחים על הכף". ארגון "אמא ערה" המאגד אימהות ללוחמות וללוחמים מסר: "המחשבה שנתניהו משתמש בילדינו כמגן אנושי נוכח אתגריו מבית מזעזעת ומנוגדת למה שנדרש מראש הממשלה לעשות בעת הזאת. לא נסכים שילדינו ישמשו כשכפ"ץ לממשלה שאיבדה את אמון הציבור".

מאז חידוש המתקפה על עזה התקיימו הפגנות רבות נגד הממשלה ונגד המלחמה. עשרות מפגינים התאספו מחוץ

בעקבות הגזירות הכלכליות של הימין, הורע מצבם של 62% מהאזרחים

ארגוני עובדים מתאגדים נגד הפגיעה בשכר

מחיייה שוטפת ולא פחות מ-59% העידו כי רק לעיתים רחוקות הם מצליחים לחסוך בסוף החודש או כלל לא. המשבר הכלכלי בא לידי ביטוי לא רק בכיס, אלא גם בלחץ הנפשי: 72% מהנשאלים העידו כי הם מרגישים יותר מתח בעקבות עליית המחירים במשק. מהסקר עולה כי 66% מהנשאלים סבורים כי ההתנהלות של בתי העסק הייתה לא הוגנת כלפיהם וכמעט 90% מהציבור משוכנעים כי רשתות השיווק ניצלו את העלאת שיעור המע"מ ל-18% בינואר כדי להעלות מחירים. חוסר האמון ברשתות ובמנגנוני האכיפה מאלץ את הצרכנים להתאים עצמם למציאות הכלכלית ולפעול בהתאם.

כך למשל העידו 44% מהנשאלים כי הם מתכננים מראש כל הוצאה חודשית, ויותר מ-90% מהנשאלים סבורים כי יש להגביר את הפיקוח והאכיפה, בעיקר בנושאים של סימון מחירים, איסור הטעיה והזכות לביטול עסקה. לדברי עו"ד ירון לוינסון, מנכ"ל רשות ההסתדרות לצרכנות, מחירים של מוצרים ושירותים רבים עלו בעקבות העלאת המע"מ.

60 שנה ל'זו הדרך'

גורלם המר של עובדי הקבלן בעיר העשירה בישראל

פעילי קו לעובד השתתפו בחודש פברואר האחרון בדיון בכנסת לציון יום המודעות למחלת הסרטן. בין הבאים: סטנלי, מבקש מקלט מניגריה שחלה בסרטן וסיפר בוועדת העבודה והרווחה שעבד כמנקה רחובות בתל אביב במשך יותר מ-11 שנה, עד שיום אחד חש ברע ואושפז במצב קריטי בבית החולים איכילוב. שם גילה כי הוא חולה בסרטן ריאות עם גרורות במוח. רק אז התברר לו

שחברת הקבלן מטעם עיריית ת"א-יפו שאצלה עבד לא שילמה עבורו לביטוח רפואי במשך כל שנות עבודתו, מה שהותיר אותו ללא זכאות לטיפול רפואי. במילים אחרות: הקבלן הפר את החוק, העירייה לא פיקחה כראוי על הקבלן – וסטנלי החולה נותר ללא מענה.

ניצול מחפיר זה המסכן חיים התחיל לפני שנים רבות. בגיליון "זו הדרך", שפורסם ב-19 במאי 1999, כתבה העיתונאית נירה בר דיוקן של אדוארד עדי הפוקד מדי יום את הכניסה לבניין עיריית ת"א-יפו כדי למחות נגד פיטורי 350 עובדי תברואה, שלמרות שצברו ותק רב לא זכו בקביעות. בשיחה עם מזכיר האיגוד המקצועי במועצת הפועלים, ציון אלגריסי, ביקשה נירה בר לדעת האם ההסתדרות תומכת במאבקם. אלגריסי דווקא התגייס לטובתם, אך ארגון העובדים של העירייה מתנכר להם.

מדוע פוטרו מאות העובדים? כי ראש העיר החדש, רון חולדאי ממפלגת העבודה, החליט להעסיק במקומם עובדי קבלן. "אחד המפוטרים, ראובן אמינוב (30) מתגורר בקרית מלאכי אך עובד בתל-אביב, סיפר 'איך עבודה ואיך הכנסה. הוצאתי את שני הילדים מהגן, כי אין לי כסף לשלם עבורם'", כתבה בר. סטנלי, אדוארד, ראובן – גורלם המר של עובדי קבלן בעיר ללא הפסקה, העשירה בישראל.

במהלך מחטף לילי (18.3) בוועדת העבודה והרווחה ביוזמת היו"ר ח"כ ישראל אייכלר (יהדות התורה), הוחלט להחריג את עובדי ההוראה במגזר החרדי מקיצוץ השכר. זאת בעת ההכנה לקריאה שנייה ושלישית של חוק התקציב הקובע שהשכר של עובדי המגזר הציבורי יופחת ב-2.3% כדי לממן את הוצאות המלחמה והכיבוש. הקיצוץ יגרום לשכירים אובדן הכנסה של כחמישה מיליארד שקל בשנת 2025, ושל 2.6 מיליארד שקל ב-2026. זאת, בעקבות הסכם שנחתם בין האוצר להסתדרות.

שר האוצר, בצלאל סמוטריץ', הסכים להחרגת המגזר החרדי במטרה לאשר את התקציב בכנסת עוד השבוע בקריאה שניה ושלישית וכך למנוע את נפילת ממשלת הימין. אך סמוטריץ' התנגד להחרגת עובדים נוספים שהכנסתם נמוכה. שורה של ארגוני עובדים, בהם ההסתדרות המורים, כוח לעובדים, ארגון המורים, ארגון העיתונאים וארגוני הסגל הזוטרי והבכיר באוניברסיטאות פעלו כדי להחריג מהקיצוץ עובדים ששכרם החודשי עד 7.9 אלף שקל ברוטו. הארגונים מתכוונים להמשיך במערכה המשפטית. מזכ"לית ההסתדרות המורים יפה בן דוד אף הודיעה כי ארגונה מתכוון לעתור לבג"ץ, בדומה להחלטת ארגון המורים. באגרת לחברי ההסתדרות המורים גילתה כי המגעים עם ראש הממשלה ושר האוצר לא נשאו פרי.

כמה חברי כנסת מהאופוזיציה התנגדו לתיקון בטענה שמשדר האוצר לא איפשר החרגה של שום קבוצת עובדים אחרת, כולל קבוצות של עובדים מוחלשים וביקשו לקבל רשימה של המוסדות שיוחרגו. כמו כן טענו המתנגדים שמדובר ב'נושא חדש', בשל השינוי בנוסח לעומת ההצעה שנידונה עד כה.

לאחר דחייה של כלל ההסתייגויות שהוגשו להצעת חוק התקציב, הצביעה הוועדה ואישרה את החוק התקציב לקריאות שנייה ושלישית. ח"כ מאיר כהן (יש עתיד) התריס בישיבה: "זו שערורייה. הפכתם את הכנסת למוסד של שוד וביזה. למה אתם דורכים על כולם?". אנשי האופוזיציה דרשו להביא את הנושא להצבעה בוועדת הכנסת כיוון שההחרגה אינה מופיעה בהצעת החוק המקורית.

השכירים לא גומרים את החודש

שערוריית התקציב קורית בצל המשבר החברתי-כלכלי המחריף: 62 אחוזים מהאזרחים דיווחו על הרעה במצבם הכלכלי מתחילת השנה. כך עולה מסקר מיוחד שערכה רשות ההסתדרות לצרכנות, באמצעות מכון גיאוקרטוגרפיה. בסקר נבחן כיצד השפיעו הגזירות הכלכליות של ממשלת הימין שנכנסו לתוקף ב-1 בינואר ועליות המחירים על מצבם הכלכלי של האזרחים.

הסקר נערך לציון יום הצרכן הבין-לאומי המצוין מדי שנה בחודש מרס, ונועד לספק תמונה עדכנית על קהל הצרכנים. חשוב להדגיש כי ההסתדרות הכללית נתנה יד לגזירות, כולל הפחתת השכר העומדת בפני חקיקה, ואינה עושה דבר כדי לשנות את המציאות הפוגעת קשה בחברה.

על פי הסקר, כ-61% מהנשאלים העידו כי מצאו עצמם מוותרים יותר מבעבר על רכישת מוצרים ושירותים בשל עליות המחירים, לא פחות מ-17% העידו כי לפחות במקרה אחד נאלצו לוותר על טיפול רפואי או על רכישת תרופות. יותר מעשירית מהנשאלים העידו כי נאלצו לקחת הלוואה למימון

ראיון עם העיתונאי ישראל פריי בעקבות החקירה במשטרה

את המציאות לא ניתן לייפות

רבים בימינו שמבכים את אובדן הדמוקרטיה כביכול. דיבור כזה מלווה תמיד באיזו נוסטלגיה, כאילו היה פה פעם מצב מתוקן שרק מתערער. ממש ממש לא. לכן אני קצת כופר בשאלה שלך, שרומזת כאילו נחוץ להדגיש את ההרעה הנוכחית לעומת איזשהו טוב קודם.

לדיכוי פנים ושיטות שונות. זה מתחיל בגירוש התושבים של יותר מ-600 כפרים ב-1948/49, ממשיך בממשל צבאי ובכיבוש אלגנטי יותר עם מערכת חוקים צבאית של "מינהל אזרחי". בוודאי שעכשיו הדיכוי בוטה יותר. עברנו מכיבוש "נאור" לכאורה, עם איזו חלקלקות לשון וניסיון לייצר את מפת הדיכוי המתוחכמת בצורה נעימה יותר לישראלים והחוצה כלפי העולם, למקום בוטה הרבה יותר. כעת לא מתביישים בהרג ילדים ולא מתיימרים אפילו לשמר איזשהו מוסר בתוך הדיכוי.

מה שקורה בבתי הכלא ובמתקני המעצר הישראליים בתקופה האחרונה הוא מחריד בכל קנה מידה. זה משקף הידרדרות נוראה באלימות של הדיכוי. עצורים פלסטינים נכנסים בריאים ושלמים למתקני המעצר אך לא יוצאים מהם בחיים. ישנם דיווחים נוראים על התעללויות קשות בעצירים. חלה גם עלייה במספר הנעצרים והתרחבות בעילות המעצר. עיתונאים פלסטיניים נעצרים פעמים רבות בגלל פוסטים או בגלל לייקים במסגרת "המאבק בהסתה". אפילו יהודים שלא מתעניינים בזכויות הפלסטינים חשים על בשרם את צמצום המרחב הדמוקרטי. פעילי מחאה המתנגדים לממשלה בוויכוח הפנים-יהודי על אופי המדינה – נתקלים שוב ושוב בצדדים היותר בוטים של צמצום המרחב הדמוקרטי.

החקירה שלי היא סיפור קטן מאוד במכלול. ברי לכל בר דעת שביני לבין טרור אין שום דבר, לא כמעט ולא בערך. חקירת עיתונאי, באישור הפרקליטות, על דברים כאלה – היא לחלוטין באזורי הרדיפה וההשתקה. חשוב לי להדגיש את מה שאמרתי לפני שנכנסתי לחקירה: זה לא יעבוד.

ברור מה הם רוצים להשיג בחקירה זו, או בהשעיה של ד"ר סבסטיאן בן דניאל, או בעליהם נגד כל מי שמבטא עמדה הומנית או מתנגדת למדיניות השלטון. כל ניסיון הפחדה כזה נועד להשתיק את ההתבטאות הבאה. אבל זה לא יעבוד להם. הקול של המוסר, של המצפון ושל הצדק ימשיך להישמע על אפם ועל חמתם, והקול הזה בסוף ינצח. הרודפים הם אנשי האתמול. הדיכוי המופרך והאכזרי שלהם הוא כרגע בשיא תוקפו, אבל לי לפחות אין שום כוונה למצמץ.

בפעם הקודמת שזומנת לחקירה ארגון העיתונאים גיבה אותך, אך הפעם הוא שתק. האם היו מי שהתייצבו לצדך?

אני שמח ומעריך כל תמיכה וכל חיבוק שקיבלתי. קראתי ושמעתי רבים שהביעו תמיכה בי, וזה נותן לי רוח גבית וזוקק את הגב. רבים הפתיעו אותי לטובה, גם מקרב אלה שטורחים להדגיש שאינם מזדהים עם דעותי. רבים מהם גילו רוחב לב או הגדלת ראש, ואני מעריך זאת. על אלה שאכזבו אני מעדיף לא לדבר.

אסף טלגם

המשך בעמ' 10

"ברור מה הם רוצים להשיג בחקירה זו" – אמר השבוע העיתונאי ישראל פריי בראיון ל"זו הדרך". הריאיון נערך בעקבות חקירתו במשטרה בחשד להסתה בעקבות עמדות שפרסם ברשתות החברתיות. "כל ניסיון הפחדה כזה נועד להשתיק את ההתבטאות הבאה. אבל זה לא יעבוד להם. קול המוסר, המצפון והצדק ימשיך להישמע על אפם ועל חמתם", הדגיש.

מדוע זומנת לחקירה? מה שאלו אותך?

זו הייתה הפעם השנייה שמשטרת ישראל זימנה אותי לחקירה. בפעם הראשונה סירבתי לבוא ולכן נעצרתי. החשדות פורמלית די דומים. אני מתעקש על כך שאין בהאשמות שמטיחים בי דבר לבד מרדיפה ומניסיון להשתיק את הקול הביקורתי שלי כלפי מדיניות השלטון.

כשהגעתי לחקירה הוטחה בפני סדרת ציוצים לגיטימיים לחלוטין שפרסמתי. משותפת לכולם האבחנה שאני מתעקש לבצע בין פגיעה מגונה באזרחים, בנשים ובילדים לבין לוחמה או פגיעה בכוחות ביטחון חמושים, ובפרט בשטחי האפרטהייד. זאת אבחנה מתבקשת ברמה העובדתית ונכונה מוסרית. אפילו בישראל, המושתתת מיומה הראשון על עליונות יהודית ועל דיכוי העם האחר. הסטנדרט הזה קיים ונוכח בשיח – הן בטרימינולוגיה התקשורתית והן בדבריהם של פוליטיקאים, מנהיגים ומובילי דעת קהל. הניסיון לטשטש אבחנה זו הוא בעצם ניסיון להשכיח את קיומו של המצב הא-סימטרי שבין הכובש לבין הנכבש, בין המדכא לבין המדוכא. לא רוצים שנדע ולא רוצים שנזכור, כי מציאות אינו השגרתית מושתתת כולה על מצב א-סימטרי שבו צד אחד מחזיק בשליטה, בכוח ובחוק והצד השני נרמס תחתיו. זו הסיבה שלא רוצים שנבצע את האבחנה שאני מבטא. אבל אני אמשיך לומר אותה, כי את המציאות לא ניתן לטשטש או לייפות. המצב האי-שוויוני בין הים לירדן, בו אנחנו שומרים על שגרה ועל שלווה מדכא ומנסים להרגיש שאנו יפים, נכונים וטובים – למעט אי-אלה הבלחות של חוסר ביטחון ותקופות קשות – אינו מצב סביר או תקין. זו תחושה כוזבת, שדומיננטית לא רק בימין אלא בחברה הישראלית כולה. צריך להציב מולה מראה ולהזכיר את המציאות הכואבת כפי שהיא. חיוני להזכיר את הדיכוי המתמשך: את הטבח המתמשך של עשרות אלפי אנשים, נשים וילדים בעזה; את הטחיור של מחנות הפליטים בגדה המערבית ואת השגרה הנוראה של עוד דחיקה, מחסומים וסבל; את הרדיפה של הפלסטינים שחיים בגבולות 48, מגירוש הבדואים בנגב ועד החוקים המפלים בתכנון ובנייה והרדיפה הפוליטית; ואת אלפי העצירים והחטופים הפלסטינים שמוחזקים בידי ישראל וחווים זוועות שהחשיפה של הישראלים אליהם מועטה. המציאות איננה שגרה נורמלית שמדי פעם פורצות בה תקלות ביטחוניות מסוימות. זו מציאות לא-שוויונית שכל אדם הגון חייב להכיר בה, להיאבק בה ולעשות הכל כדי לשנותה.

האם חופש הביטוי בישראל מצטמצם?

אני בסך הכל עיתונאי, לא מומחה ולא סוציולוג. לכן אני לא אחלק ציונים לחברה הישראלית, אלא אדבר על מצבה הנוכחי. חשוב לי להדגיש שאני לא עוסק באפולוגטיקה, כמו



יאיר לפיד מציג את תוכניתו הכלכלית (צילום: יש עתיד)

יו"ר יש עתיד הציג תוכנית כלכלית ניאו-ליברלית נוספת

לפיד צועד בדבקות בעקבות טראמפ

לפיתוח ושיתוף פעולה כלכלי (OECD). יצוין שעד 2003 היה שיעור מס החברות בישראל 36%. ב-2010 בעת כהונת נתניהו כראש ממשלה, הוא ירד ל-26.5%. נתניהו ושר האוצר משה כחלון הודיעו בינואר 2016 על הורדת מס החברות ל-25%. עכשיו לפיד, שר האוצר לשעבר של נתניהו, רוצה להוריד את שיעורו ל-10%. על פי הערכות ההורדה תגרום למדינה אובדן הכנסות של כ-15 עד 17 מיליארד שקל. כמו כן סבור לפיד, שיש לחוקק חוק כדי שקרנות הפנסיה המופרטות ישקיעו מחסכונות העובדים בענף הייטק לשמחת התאגידים הזרים והמקומיים הגדולים. אגב שיעור מס החברות שאלה משלמים הוא 6%.

בתוכנית כלולה הצעה ראויה "לביטול משרדי ממשלה מיותרים ולביטול כספים קואליציוניים". אך אין בה כל התייחסות לתקציבי הצבא והכיבוש התופחים. לפיד רק מבקש יפה "לבצע צעדי התייעלות בצה"ל". לא, לפיד אינו מפתיע ואינו מציע התייעלות אמיתית שתבוא בעקבות נסיגת צה"ל מכל השטחים הכבושים ברצועת עזה, בגדה המערבית, בדרום לבנון ובסוריה. בהקשר זה (ובכל הקשר אחר...) אצלו חס מלהזכיר את המילים "עם פלסטיני", "כיבוש" ו"שלום". אז מה הוא מציע? "יצירת בריתות אזוריות (כגון הסכם עם סעודיה) לפתיחת שווקים חדשים", קרי, מה ששמעון פרס המנוח הגדיר בזמנו כ"שלום של שווקים", תחת הגמוניה אמריקאית, כמוכך.

הפרטת החברות הממשלתיות

בהדהדו את הטון הנשמע בבית הלבן, מציע לפיד "מינוי נציב למלחמה בבירוקרטיה ולהפחתת רגולציה". "הפחתת הרגולציה" בז'רגון הכלכלי הניאו-ליברלי פירושה - הפרטה של תפקידי הממשלה. בהציגו את התוכנית הדיגש לפיד: "יש להנפיק את החברות הממשלתיות", או במילים אחרות, להפריט אותן. לדבריו, הצעד יכניס כ-40 מיליארד שקל לתקציב המדינה. לבד מהמתנה שזה יעניק לבעלי ההון המקומיים והזרים (ע"ע הפרטת הדואר שקידמה ממשלתו), לפי לפיד ההפרטה תפגע לאו דווקא בשירותים הניתנים לאזרח.

שלמה טייטלבוים, פרשן "כלכליסט" (11.3): "כל הצעדים שמציע לפיד נמצאים גם בנאומים של סמוטריץ' ונתניהו. כמעט ואין פער ברמת ההצהרות בין סמוטריץ'-לפיד-נתניהו-סער-ליברמן: כולם מחזיקים במדיניות ימין כלכלי מובהקת".

אפרים דויד

"הציבור העובד והמשרת נותן יותר ויותר – ומקבל פחות. אנחנו נשנה את זה. נסגור משרדים מיותרים, נבטל את הכספים הקואליציוניים ונשקיע את הכסף במעמד הביניים הישראלי" - כך הבטיח בשבוע שעבר (11.3) יו"ר האופוזיציה, ח"כ יאיר לפיד, בעת הצגת תוכניתו הכלכלית. "המשבר הכלכלי הנוכחי נובע מניהול כושל וחסר אחריות", הוסיף לפיד. "הוא נובע משוחד פוליטי בהיקפים חסרי תקדים, מפגיעה במערכת המשפט, מניהול חובבני ולא ענייני של הממשלה. ישראל זקוקה כעת לניהול כלכלי מבוסס עובדות, אחראי, פרגמטי ויעיל, שממוקד במעמד הביניים הישראלי בדגש על משפחות צעירות. אם יש כסף פנוי, הוא צריך קודם כל ללכת לסיוע למעמד הביניים".

לפיד הציג "שתי מטרות על שיובילו ליצירת אמון בכלכלה הישראלית וצמיחה כלכלית: ביטול כספים קואליציוניים ומשרדי ממשלה מיותרים והורדת מסים למעמד הביניים הישראלי".

אך כאשר בוחנים מקרוב את 26 הצעדים של "תוכנית ההצלה הכלכלית" שמציע לפיד, אין להם ולו קשר רופף עם "צורכי המעמד הבינוני העובד". יתר-על-כן, מעבר לגיבוב הניאו-ליברלי הרגיל שלו, הוסיף לפיד צעדי מדיניות הדומים עד מאוד לאלה שנוקט כעת הצמד טראמפ-מאסק בארה"ב, שהפריח אמירה שנתניהו יכול לאמץ בקלות: "המשבר הכלכלי לא נובע מהמלחמה".

לפיד: "יש לכולנו תחושה שהסיבה העיקרית למשבר היא המלחמה, אבל זה לא נכון - ישראל קיבלה סיוע מארה"ב למימון המלחמה. הוצאה חד פעמית, גדולה ודרמטית ככל שתהיה, לא מובילה מדינה חזקה עם כלכלה חזקה למשבר". זו טענה שאין לה כל בסיס במציאות, כי המשבר אכן קשור בהגדלת הוצאות המלחמה והכיבוש. "הסיוע מארה"ב", לא ניתן חינם אין כסף: את חלקו יהיה צורך לפרוע במשך שנים רבות. זאת מעבר לפגיעה בשכר, לגידול באבטלה וליציאה מן הארץ במהלך חודשי המלחמה הארוכים של רבבות משפחות של "מעמד הביניים העובד".

מציע להוריד מיסים למעסיקים

עוד הצהיר לפיד כי לא הייתה "שום סיבה כלכלית או ביטחונית" להעלות מיסים: "זה כל ההבדל בין הממשלה הזו לבינונו - הם מעלים מיסים, אנחנו נוריד מיסים". עיקר הורדת המיסים שלפיד מציע תחול על בעלי ההון והתאגידים. מדובר בהורדת מס החברות מ-23% ל-10%, לעומת מס ממוצע של 24% במדינות הקפיטליסטיות הגדולות החברות בארגון



צפיפות רבה סביב טקייט אל-סעדה (מטבח הסולידריות) בחאן יונס בתור לקבלת ארוחת איפטאר - ארוחת הפסקת הצום - במהלך חודש הרמדאן, 12 במרס 2025 (צילום: אקטיביסטיילס)

עדות מעזה בעת הפסקת האש המדומה

המפרסם מדי שבוע את "יומן עזה" באתר הפרשנות הצרפתי "אורינט 21" העוסק במזרח התיכון. במהלך המלחמה נאלצו אבו ג'מוס נאלץ ומשפחתו לנטוש את ביתם בעיר עזה. הם גורשו לרפיח משם לדיר אל-בלח. לבסוף הגיעו, יחד עם עקורים רבים נוספים, לנוסיראת. כחודש וחצי לאחר ההכרזה על הפסקת האש שב אבו ג'מוס לביתו בעיר עזה. להלן חלקים מיומנו שפורסם בסוף שבוע שעבר.

משמחת החג לחרדות קיומיות

"בימים הראשונים של הרמדאן תושבי עזה היו מאושרים. נכון, לא ניתן היה להשיג מוצרים רבים בעקבות האיסורים הרבים שהטילה ישראל. אבל הביקורים אצל ידידים ובני משפחה, שובה של האחוה האנושית הבסיסית, השמחה של החג מילאה את הלבבות. אבל זה היה קצר, קצר מאוד. "כל השמחה נמוגה עם הכרזת נתניהו על הפסקת כל הייבוא לרצועת עזה – הן הסיוע ההומניטרי והן רכישות הסוחרים. הוא גם איים בחידוש המלחמה 'בממדים שלא הכרנו עד כה' לדבריו. זאת, בתוספת אימויו של טראמפ, שכל מה שאיחל לנו לרגל החג היה מוות. השמחה פינתה את מקומה לפחד מהמלחמה ומהרג המוני, למצוקה הקיומית היומית ולחשש שלא ניתן יהיה להשיג מוצרים יסוד בשווקים. רבים סברו שאנו שבים לרמדאן שצוין אשתקד, בו משפחות רבות 'חגגו' עם קופסת סרדינים והמאושרות שביניהן עם מעט אורז. "עם הפסקת הייבוא, התנפלו האנשים על הדוכנים בשווקים ועל כל מי שמסוגל לספק מזון ורכשו מכל הבא ליד. הרצון לאגור מזון לעת הצורך הפך שאלה קיומית ורבים הוציאו את מעט הכסף שנותר בידיהם. החרדה שמחר לא יהיה מה לאכול גברה משום שהאנשים ראו את המדפים מתרוקנים. זאת גם בגלל שסוחרים רבים לא רצו לספק את הביקוש ושמרו את המוצרים בצד בציפייה שהמחירים יעלו. והמחירים אכן עלו. אמנם ממשל החמאס שלח כמה צוותים כדי למנוע מהסוחרים לספסר במחירי המוצרים, אך לא הצליחו לבלום את היוקר המאמיר. "חיינו הפכו בני ערובה של נתניהו ושל צרכיו הפוליטיים", סיכם אבו ג'מוס.

שמואל אורניץ

בטרם התחדשה המתקפה הקטלנית על הרצועה השבוע (18.3), הודיעו רשויות הבריאות בעזה כי 152 פלסטינים נהרגו מיירי ומהפצצות של כוחות הכיבוש הישראליים מאז כניסת הסכם הפסקת האש לתוקף ב-19 בינואר. מתחילת המלחמה ב-7 באוקטובר 2023, עומד מגיין ההרוגים בעזה על 48,543, רובם נשים וילדים, ומגיין הפצועים על 111,981. קורבנות נוספים רבים עדיין מוטלים מתחת להריסות ובשולי הדרכים. צוותי החילוץ אינם מגיעים אליהם בשל המשך

התקיפות והרס התשתיות. תוכנית המזון העולמית של האו"ם הודיעה (14.3) כי מאז תחילת חודש מרס לא הצליחה להעביר אספקת מזון לרצועת עזה. זאת עקב סגירת כל המעברים בידי כוחות הכיבוש, המונעים במכוון הכנסת סיוע הומניטרי וסחורות בסתירה להסכם הפסקת האש שחתמה ממשלת נתניהו.

מאז 2 במרס חסמה ממשלת הימין לחלוטין את הגישה לרצועה, ובכל החריפה את משבר הרעב החמור. בתוכנית המזון העולמית התריעו כי מחירי המזון בעזה ממשיכים לזנק: מחיריהם של מוצרי יסוד כמו קמח, סוכר וירקות עלו ביותר מ-200 אחוז. רבים מהסוחרים המקומיים מצמצמים מכירות בשל חוסר ודאות לגבי הכנסת אספקה חדשה.

מאגרי המזון של התוכנית יספיקו להפעלת המטבחים והמאפיות ברצועה למשך חודש בלבד. תוכנית המזון העולמית מסייעת ל-33 מטבחים קהילתיים בעזה, המגיישים כ-180 אלף ארוחות חמות ביום, וכן ל-25 מאפיות. אולם, מחסור בגז בישול כבר הוביל לסגירת שש מהמאפיות ב-8 במרס. יתר המאפיות עלולות לקרוס אם המצור ימשך. כל זאת, בעיצומו של חודש הרמדאן.

אין גישה לעיתונאים

איך מתמודדים התושבים עם המשך ההרג ועם המחסור במוצרי יסוד? לעיתונות הישראלית אין גישה בלתי-אמצעית לעזה ולעיתונאים הבינלאומיים אין כלל דריסת רגל ברצועה. אך ישנם עיתונאים עותים המדווחים בקביעות לאמצעי התקשורת בעולם על המציאות הקשה בעזה, לפעמית תוך סיכון חייהם. אחד מהם הוא העיתונאי ראמי אבו ג'מוס,



צעדת תמיכה במפלגה הקומוניסטית-מאואיסטית (מרכז) בנפאל (צילום: המפלגה הקומוניסטית מאואיסטית הנפאלית)

הרפובליקה הנפאלית בסכנה

האכזבה הציבורית מהרפורמות האיטיות שהנהיג ב"פ קוירלה. בטענות שקר בדבר מאבק בשחיתות (שהוכח לאחר מכן שלא הייתה) ובדבר הגנה על יציבות נפאל, ביטל מהאנדרה את המונרכיה החוקתית ואסר את קיום כל המפלגות הפוליטיות.

גיאננדרה היה ילד צעיר בארמון המלוכה באותן שנים וכנראה למד מסבו איך מבטלים דמוקרטיה. כיוון שהוא זיהה נכון את האכזבה ואת הייאוש הציבורי, הוא יצא כבר לפני כמה שבועות בקמפיין במדיה החברתית ובשטח כדי להציג את עצמו כמציל נפאל – כמי שישמור על יציבותה אל מול הממשלות המתחלפות.

אך גיאננדרה שאה אינו היחיד שזיהה שמהו לא טוב קורה ברפובליקה שלמרגלות ההימלאיה: גם המפלגה הקומוניסטית-מאואיסטית (מרכז) הבינה זאת. על אף הביקורת הרבה שנמתחה עליה בעשור האחרון לגבי ה"הולדה מחדש של המפלגה" והשחיתות הרבה שלה, הצליחה מפלגה זו, שאיבדה את השלטון בשנה שעברה, להתאושש ולשוב לקו השמאלי העקבי בפוליטיקה הנפאלית.

יורדים לשטח

המאואיסטים פתחו בקמפיין גדול תוך שיתוף פעולה עם מפלגות קומוניסטיות וסוציאליסטיות נוספות כמו המפלגה הסוציאליסטית המאוחדת והמפלגה הסוציאליסטית של המישור. הם קוראים להמשיך במהפכה הסוציאליסטית כפתרון לאכזבה ולייאוש מהרפובליקה במצבה הנוכחי.

פרצ'נדה, מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית המאואיסטית (מרכז), דמות עם היסטוריה מורכבת במרחב הפוליטי הנפאלי, ירד לשטח ועשה את מה שמנהיגי שמאל רבים שכחו לעשות - להסתובב בכפרים ובקהילות, להיפגש עם ארגוני קהילתיים ועם ארגוני עובדים, להנכיח מחשבה סוציאליסטית ולקדם מהפכנות ופתרון פוליטי שמאלי כתשובה לייאוש.

כעת, משהמלך לשעבר גיאננדרה שאה הפגין את כוחו, הכדור בידיהם של הכוחות הדמוקרטיים הרחבים בנפאל - מהליברלים בקטמנדו ועד לשלל המפלגות הקומוניסטיות הזוכות עדיין באמון של רוב אזרחי נפאל. השאלה היא: האם אלה יתעשתו כמו פרצ'נדה והמאואיסטים או שילכו בדרכו של ב"פ קוירלה ויפסידו לגיאננדרה את הדמוקרטיה?

עידן סלוצקר

ב-9 במרס נחת גיאננדרה שאה, מלך נפאל לשעבר, כנמל התעופה טריבוהאן בקטמנדו. המונים רבים חיכו לו מחוץ לשדה התעופה בהניפם דגלי נפאל וכרזות שקוראות לביטול הדמוקרטיה ולהחזרת המלוכה.

ההפגנה ההמונית ליוותה את שאה משדה התעופה ועד ביתו בקטמנדו. ההמון המשולהב ומנהיגי הימין המלוכני קראו לשאה לא לנסוע לביתו אלא להמשיך עם ההמונים ולהסתער על ארמון נריאניטי, שכבר 20 שנים הוא מוזיאון ההיסטוריה של ממלכת נפאל. אך המספר הנמוך מהמצופה של המפגינים לעומת המוני השוטרים שעיריית קטמנדו הליברלית שלחה כדי לחסום את דרכו של שאה כנראה שכנעו אותו שלא לעשות כך.

בהפגנה ההמונית, שבה נשאו דברים גם נואמים מהודו, נשמעו קריאות שנפאל כבר מזמן התנערה מהן: להחזרת ההינדו רשטרה (משטר ההינדו), האפליה הדתית והאפליה על בסיס קסטות (שיטת מעמדות חברתיים שמקורה בדת ההינדו שחוזקה והונכחה בידי הבריטים בתקופת שלטונם).

התקשורת השמאלית בנפאל עטה על הקריאות הללו וניסתה לספק הסברים לעמדות הזרם המונרכיסטי בנפאל. אבל בכל הסיפור לא ברור כלל, היכן היו 20 המפלגות הקומוניסטיות הנפאליות המייצגות בפרלמנט את רוב האוכלוסייה?

המפלגות הקומוניסטיות המשותקות הן הרקע לעלייה של גיאננדרה שאה ולפופולריות הגואה של המונרכיזם בנפאל. זו נובעת מאכזבה ומייאוש שחווים אזרחי נפאל מתפקוד הרפובליקה. כפי שצינתי בכתבות קודמות ביזו הדרך, האכזבה בציבור הנפאלי מבטאת הפניית עורף לפוליטיקאים העוסקים במריבות בינם לבין עצמם.

לכך יש להוסיף את התפנית שעשתה ממשלת ק"פ שרמה והמפלגה המרקסיסטית-לניניסטית: אלה פנו באופן חד מיניו ומתגאות בקשרים שלהן עם אילון מאסק. נוכח זאת, נפאלים רבים מפקפקים בעתיד המזהיר שהבטיחו להם במהפכה.

מנצל את האכזבה הציבורית

גיאננדרה שאה אינו המלך שלשעבר הראשון בנפאל שיועד לנצל אכזבה ציבורית מדמוקרטיה לא מתפקדת. עוד בשנות השישים של המאה ה-20, בעת המונרכיה החוקתית שהושגה בנפאל במאבק ציבורי מתמשך ניצל המלך מהאנדרה את

הסדרה "סינדרום עזה" המשודרת בכאן 11 משבר הפליטים שהוביל למלחמה

(1967-1994) היה קיים בה ממשל צבאי ישראלי, למרות שבעקבות הסכמי קמפ דייוויד 1978, הועברה עזה לשליטתה של הרשות הפלסטינית. התקופה השלישית ראשיתה בהתנתקות מעזה ב-2005, שביצע אריאל שרון ללא תיאום עם הרשות הפלסטינית. שנתיים לאחר מכן, ב-2007, ביצע חמאס הפיכה צבאית נגד שלטון הרשות הפלסטינית ברצועה.

המרואיינים בסדרה הציגו כמה תובנות חשובות: עזה ומדינת ישראל הם יחידה גיאוגרפית אחת; גבולות פתוחים בין ישראל לרצועה הם אינטרס ישראלי ופלסטיני; בעיית הפליטים בעזה לא נפתרה שכן שרון, בהסכמת האמריקאים, שלל את זכות השיבה של הפליטים הפלסטיניים במסגרת ההתנתקות ב-2005; ותובנה אקטואלית – ההערפה שהעניק הממסד הפוליטי והצבאי הישראלי לחמאס, שהציג עצמו כארגון סיוע דתי א-פוליטי, על פני אש"ף שדרישות פוליטיות. הממסד הישראלי אימץ את ראיית חמאס כארגון סיוע איסלמי, והעלים עין משאיפתו להפוך ארגון פוליטי-צבאי שיילחם נגד ישראל למען כינון מדינה איסלמית אחת מהים ועד הנהר. בכירים לשעבר כמו יוסי ביילין (יוזמת ז'נבה) מתוודים בסדרה, כי רק בשנים לאחר מכן הבינו כי זו הייתה איוולת נוראית שאת מחירה משלמים ישראלים ופלסטינים.

גורל אחד

בהזיה של טראמפ בדבר ריבירה אמריקאית בעזה אין חידוש. עוד ב-1994 פינטזו ישראלים ופלסטינים על הקמת מלונות לאורך חופה של עזה. כדי לממש זאת, נשלחו ישראלים לסייע לפלסטינים לפתח את הכלכלה בעזה. אך את פירות השגשוג הזמני הזה קצרה אליטה פוליטית-כלכלית צרה ומנותקת מהעם. אז והיום הפנו ההוויים עורף לפתרון אמיתי, כן ומלא של הסכסוך הישראלי-פלסטיני.

מנהיגי חמאס כמו יחיא סינוואר ואיסמעיל הניייה גדלו במחנות הפליטים של רצועה. עשרות שנים של שלטון צבאי ישראלי; הקמת התנחלויות ברצועה ופירוקן; ממשל פלסטיני מושחת שהוחלף בשליטה של ארגון טרור - יצרו סבל אנושי רב. מצוקת תושבי עזה תסתיים לא בממשל צבאי ישראלי ישיר, לא בשלטון פלסטיני מושחת המתפשר על פינוי התנחלויות, ולא בשליטה של ארגון טרור רצחני ודכאני.

לבד מאשר בתקופות קצרות, לא נהנתה רצועת עזה ב-76 שנות קיומה בגבולותיה הצרים מתקופות של שגשוג וחופש. סוקרים פלסטיניים סבורים, כי אם יתקיימו כעת בחירות ברצועה, חמאס ינחל הפסד, אולם החלופה טרם התגבשה.

נתניהו וסמוטריץ' חידשו את המלחמה ומסרבים להקמת פלסטין עצמאית בצד ישראל. אם הרצועה לא תשוקם, ואם לעם הפלסטיני לא תהיה הזדמנות להתארגן מחדש פוליטית ולפעול להגעת הסדר שלום ישראלי-פלסטיני כולל - אנו והם עלולים להיקלע שוב למרחץ דמים.

המסר המרכזי של "סינדרום עזה" הוא כי עזה וישראל לא הולכות לשום מקום - או שנמות יחד או שנחיה יחד. גורל הישראלים כרוך בגורל הפלסטינים ברצועה ובגדה המערבית. לכן הגיע הזמן לעצור את הקטל ברצועה (ואת הפעילות הצבאית בגדה) ולפעול להסכם שלום ישראלי-פלסטיני צודק ויציב. התלקחות מחדשת תהיה קשה ומרה יותר לכולם.

רוי רוזנברג



שבועיים מאז שהסתיים שלב א' של עסקת החטופים בין ישראל לחמאס, ועתיד המשך העסקה מעורפל מתמיד. הציבור הישראלי למוד הסבל והצער דבוק למסכים ועוקב אחר כל מילה היוצאת מפי השבים מעזה ומפי משפחותיהם, לצורך הסחת דעת, יזמה ממשלת נתניהו מביצע צבאי אכזרי בגדה המערבית: אלפי פלסטינים מפונים מבתיהם בטול כרם ובגינין והזעם המצטבר בגדה המערבית מאיים להתפוצץ.

בכאן 11 וביוטיוב עלתה לאחרונה סדרה תיעודית חדשה בשם "סינדרום עזה". ההגדרה המילונית לסינדרום היא "צירוף של תסמינים המציינים קיומה של מחלה מסוימת". אכן, היחסים בין ישראל לבין הפלסטינים בעזה הם כמו מחלה בלתי ניתנת לריפוי, המתלקחת ונרגעת אך לעולם אינה מגיעה לשלב ההחלמה, בוודאי שלא להחלמה מלאה.

הסדרה שיצרו דובי קרויטורו, הילה יצחקי, אבי סופר ודנה דירקטור עלתה למסך בזמן שמנוהלת המלחמה הנוראה ביותר שידעה עזה מאז הנכבה ב-1948 והיווצרות בעיית הפליטים הפלסטינים בעקבותיה. אז מצאו מאות אלפי פליטים פלסטינים מקלט ברצועה. הם סברו שהמקלט זמני, אך הוא נתגלה כמקלט קבע. על אף קרבתה הגיאוגרפית של הרצועה לתל אביב ולגוש הודן (מרחק של שעת נסיעה), תהום נפערה בין ישראל לבין עזה והשנאה המלווה עקב האלימות בעזה עלולה לחזור ולהכות בישראל בריבית דריבית. הישראלים כנראה לא יתמודדו בהצלחה עם טרגדיה נוספת.

80 אחוז מהתושבים - פליטים וצאצאיהם

ההיסטוריה האומללה של רצועת עזה כיחידה גיאוגרפית ראשיתה בימי הנכבה. מאות אלפי פלסטינים שגורשו או ברחו זרמו לשטחה מיפו, מאיסדוד (אשדוד), מג'דל (אשקלון), ליד (לוד), רמלה וערים ויישובים פלסטיניים נוספים. 80% מתושבי רצועת עזה הם פליטים פלסטיניים שחלמו על שיבה לבתיהם וכפריהם, כפי שניסו לעשות מיד אחרי הנכבה, וצאצאיהם. ישראל פעלה בכוח למניעת שיבת הפליטים. בהמשך בוצעו חדירות מעז ומתקפות צבאיות ישראליות. ישנו קשר הדוק בין הבעיה הלא-פתורה של הפליטים הפלסטיניים לבין המלחמות בין ישראל ועזה.

באופן גס, בהיסטוריה של עזה ב-76 שנים האחרונות מבחינים בשלוש תקופות: התקופה הראשונה היא היווצרותה של רצועת עזה כיחידה טריטוריאלית בגבולות הפסקת האש שהושגה ב-1949. משנה זו ועד כיבושה בידי צה"ל ב-1967 הייתה הרצועה תחת שלטון צבאי מצרי. בתקופה השנייה

הטיהורים הגדולים יצאו לדרך

המשך מעמוד 5

ראיון עם העיתונאי ישראל פריי

כמי שנמנה עם קהילה שלא מזוהה עם השמאל, מה על השמאל לעשות כדי להתרחב לציבורים חדשים?

זה נושא לראיון בפני עצמו או לפודקאסט ארוך. אני רוצה להדגיש שאני עיתונאי ופובליציסט, לא פוליטיקאי. אני לא עוסק בהגדלת המחנה. בתקופה אלימה וקשה ובאקלים פשיסטי, אנחנו נאבקים על רעיון השוויון. הרעיון הזה ינצח, לא רק בגלל שנמצא את האסטרטגים הנכונים ואת הטקטיקה המדויקת. כרגע הנתונים לא מסתדרים, אבל רעיונות נכונים מנצחים. רעיון השוויון ינצח ככל שנתעקש וניאבק עליו. עלינו לצרוח אותו עד עמקי נשמתנו בלי לשאול איך אנחנו נשמעים - נעימים לאוזן או עוברים מסך.

אין ספק שהמציאות כרגע אינה עובדת לטובתנו. אבל בפרספקטיבה היסטורית רעיון השוויון ינצח. לא צריך 61 מנדטים כדי לשאת דגל ולצעוק את רעיון השוויון. כמו בכל המאבקים ההיסטוריים, נגיע לשוויון לא בהכרח משום שברגע נתון יהיו 60 ומשהו אחוזים בחברה הישראלית שישתכנעו בטוב לבם לשחרר את העם הפלסטיני. זה לא יגיע בהכרח מיחסי ציבור ומספרים. זה יגיע כשהרעיון יקנה שביטה במציאות, יבקיע ויתגבש במקום הזה.

"הטיהורים הגדולים יצאו לדרך במסלול המהיר לשלטון יחיד" - כך הגיב השבוע ח"כ עופר כסיף (חד"ש) לכוונת ממשלת הימין לפטר את ראש השב"כ רונן בר. לדברי ח"כ כסיף מדובר בצעד של "דיקטטור פרנואידי, פסיכופת שיקריב את כולנו למען הנצחת שלטונו הרצחני. מסכיבו רק שכול ושכול, ועדר צייתן ומוג לב". עוד הוא קרא: "התנגדו! מרדו!".

יצוין שהיועצת המשפטית לממשלה גלי בהרב-מיארה, שגם אותה שואף נתניהו להדיח, הבהירה לראש הממשלה כי הוא אינו יכול לפטר את רונן בר עד לבירור התשתית העובדתית והמשפטית להחלטתו. "ראש שב"כ אינו משרת אמון אישית של ראש הממשלה", הדגישה. בהתייחסותה ציינה כי קיים חשש שההליך "נגוע באי חוקיות ובניגוד עניינים".

בתגובה למהלך ראש הממשלה הודיעו ארגוני המחאה נגד ההפיכה המשטרית על החרפת המאבק. מטה מאבק האקדמיה קרא "לקהילה האקדמית, לסגל, לסטודנטים, לראשי המשק והחברה בישראל: כעת הזמן להיאבק על צביונה הדמוקרטי של המדינה". לדברי המטה, "ראש הממשלה נוהג בבריונות והזמן אוזל. החטופים נמקים, המלחמה נמשכת, ובכל יום לבנה נוספת של מדינתנו קורסת. הימים הקרובים הם ימים קריטיים לעתיד מדינת ישראל".

השבוע לפי איתי בנימיני

שינוי גישה:
נתניהו -
פשעי מלחמה
ללא בושה*



שותפות השלום

כן לעצמאות פלסטין - לא לטרנספר הפגנה מול שגרירות האיחוד האירופי

יום חמישי 20.3 | 19:00 | מגדלי פז, רמת גן

פורום העובדים של חד"ש ת"א

תודעה מעמדית תחת הגמוניה נאו-ליברלית

מפגש בהשתתפות ד"ר דב חנין

יום חמישי 27.3 | 19:00 | אחד העם 70, ת"א

חד"ש ת"א

יום האדמה: מלחמה וטרנספר

אסיפה ציבורית עם מוחמד ברכה יו"ר ועדת המעקב

יום שני 24.3 | 20:00 | אחד העם 70 ת"א



zoha.org.il

זו הדרך ברשתות החברתיות

וואטסאפ



טוויטר



פייסבוק



אינסטגרם



טלגרם

